

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.
0030 OSLO

Deres referanse

Vår referanse
15/00029-65

Vår dato
05.05.2015

Innspill til - Nasjonal strategi for frivillig innsats på helse- og omsorgsfeltet

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for 27.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere. Våre medlemmer arbeider innenfor et bredt spekter av kommunale helse- og sosiale tjenester og i spesialisthelsetjenestene.

FO er enige i at frivillig arbeid gjennom innsats for andre kan være en vei til å oppleve tilhørighet, og bli inkludert. Samarbeid mellom frivillig sektor, næringsliv og det offentlige er viktig og bør være politisk forankret. FO mener at frivillige verken kan eller skal erstatte ansatte, men at frivillige kan være et verdifullt supplement til offentlige tjenester.

Satsning på frivillighet endrer lokalsamfunn.

Det å føle seg inkludert og å oppleve mestring er viktig for oss alle. Frivillig innsats kan ha stor verdi for den frivillige. FO mener at å involvere folk fra utsatte grupper i frivillighetsarbeid kan påvirke vedkommende i en positiv retning. Det finnes mange eksempler på frivillige tiltak hvor den frivillige både styrker opplevelsen av egenverdi og er til nytte for andre. Arenaer som legger til rette for fellesskap, deltakelse og likemannsarbeid har langt større og bredere effekt i lokalmiljøet enn tradisjonelt veldedighetsarbeid med én giver og én mottaker av hjelp.

Se til gode eksempler

Bydel Alnas arbeid med rekruttering og opplæring av ungdom i utsatte miljøer er et godt eksempel på et vellykket prosjekt med store ringvirkninger. Med politisk forankring og godt samarbeid mellom det offentlige, de ideelle organisasjonene og lokale lag har prosjektet i Bydel Alna skapt engasjement hos ungdommen.

Et av tiltakene i prosjektet er *Alnaskolen*, et kompetansehevingsprosjekt rettet mot minoritetsungdom. Bakgrunnen for tiltaket var at Furuset idrettsforening opplevde dårlig oppmøte fra minoritetsforeldrene på dugnader etc. På Alnaskolen lærer ungdom å være leder i frivillig arbeid generelt, ikke bare innen

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

idretten. I dag har bydelen nesten daglig tilbud til ungdom ledet av ledere fra Alnaskolen. I tillegg har Røde kors bidratt med å utdanne ungdom til endringsagenter i eget miljø. De får opplæring i å gjenkjenne og uttrykke følelser, og behov som oppstår i konflikter. Gjennom opplæring i *gatemegling* får ungdom redskaper til å kommunisere i stedet for å slå. Godt tverrfaglig samarbeid, bevisst satsning på ungdom og frivillig arbeid fra ungdommen selv har ført til at kriminaliteten i Alna har gått ned med 60%.

Rekruttering og organisering:

FO ser frivillige som viktige bidrag på mange arenaer i lokalsamfunnet. Idrettsforeninger er avhengige av aktive foreldre, helsestasjonen bidrar til å opprette barselgrupper, gjennom nettverkssamlinger initiert av det offentlige kan det opprettes naturlige relasjoner som gir gjensidig utbytte. Vi mener frivillighetsarbeidet i de ideelle organisasjonene må være en del av virksomhetens ordinære oppdrag, og at suksesskriteriet er god opplæring fra organisasjonens ansatte. Det er også viktig med kontinuerlig oppfølging av alle involverte, faglig refleksjon og tilpasning til gjeldende lover og regler. God ivaretagelse av de frivillige gir godt omdømme som bidrar til rekruttering.

Målet med frivilligheten skal ikke være en metode for å komme ut i ordinært arbeid, selv om innsatsen i enkelte tilfeller kan være kvalifiserende. Det er viktig at frivillighetsarbeidet bygger på nettopp frivillighet og at uavhengigheten opprettholdes. Frivillig arbeid må være selvvalgt, ikke pålagt.

Arbeidstakere som arbeider i feltet med sårbare grupper avkreves politiattest og skikkethet vurderes for å sikre at sårbare grupper blir ivaretatt. Det er viktig at også frivillig innsats organiseres på en måte som ivaretar dette perspektivet.

Lokalsamfunn og frivillighet

FO støtter utvikling av en strategi som skal gi grunnlag for lokalt samarbeid mellom offentlig og frivillig sektor. Frivillige organisasjoner er viktige for kommunene, og det meste av den frivillige aktiviteten foregår i lokalsamfunnene. Vi mener både kommuner og frivillige organisasjoner på lokalt nivå vil være tjent med å formalisere samarbeidet. Det bør opprettes en arena for dialog som gir frivillig sektor en stemme i drøfting om hvordan man best kan løse utfordringene i lokalsamfunnet. Viktige punkter knyttet til et slikt samarbeid er økonomisk støtte, infrastruktur/lokaler/møteplasser med universell utforming og kontakt- og informasjonsmuligheter innad i kommunen.

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Janne Elisabeth Håkonsen
Rådgiver

